

Columbus en de aardappel

We produceren in Nederland veel voedsel, maar er valt nog het nodige te verbeteren. Want hoe kunnen we dezelfde hoeveelheid voedsel blijven produceren binnen de grenzen van wat onze planeet aankan? Bijvoorbeeld door de bemesting beter aan te passen aan de behoefte van de aardappel of door te irrigeren waardoor de toegediende voedingsstoffen beter benut worden en ze minder vervuilen. ➤

Paul Ravensbergen (foto)

Nieuwsgierig?

3

Ontdekken...

3

Zoeken naar een nieuwe kerk

4

Wetenschapsbijbel

13

Oke (Oegstgeester Kerkblad) is een uitgave van de Raad van Kerken Oegstgeest:
 Secr.: Jasper de Kogel, Carel Fabritiuslaan 27,
 2343 SE Oegstgeest, tel. 515 52 26
 e-mail: j.de.kogel@planet.nl

Redactie:

Koos van der Bruggen (voorzitter a.i.),
 Johan de Gier, Els van Leuken, Gerda Heslinga,
 Jochem Hemink, Ardi Warnar en Jacqueline van
 Arend-Koelman

Secr.: Gerda Heslinga, tel. 517 07 00

Adviserend lid namens de kerken:

ds. Rian Veldman / ds. Richtsje Abma

Bezorgdienst:

Gweny Kouwenhoven (administratie) en

Ed Gijzenij (logistiek),

e-mail: BezorgdienstOke@gmail.com.

Wilt u geen Oke ontvangen?

Geef dit door aan de bezorgdienst.

Postabonnementen:

Wil Kwestro, Begoniaaan 14, 2343 XN, tel. 517

41 93, e-mail: johanwil.kwestro@casema.nl

Financiële administratie:

Jan Lanslots, Vincent van Goghlaan 2, 2343 RN,

tel. 517 57 54, e-mail: jan.lanslots@ziggo.nl

Bankrelaties:

NL65 INGB 0005 8563 89 en

NL13 ABNA 0566 9422 40

Vormgeving en realisatie:

Grafisch Buro Versteegen Vormgeving, Leiden

Opplage: 8.800 ex. huis-aan-huisverspreiding.

*Uw vrijwillige bijdrage is welkom,
 richtbedrag €35 per jaar.*

Volgende nummer

Het volgende nummer van Oke ver-
 schijnt op **18 februari 2023**. Kopij daar-
 voor inleveren uiterlijk op donderdag
1 februari 2023 vóór 15.00 uur.

Uitsluitend per e-mail, met vermelding
 van uw naam, telefoonnummer en
 voorkeur rubriek.

Inleveradres kopij en gegevens rooster
 diensten en vieringen:

e-mail: RedactieOke@gmail.com

Het daaropvolgende nummer verschijnt
 op **15 april 2023**.

Deze Oke wordt ook geplaatst
 op de website van de Raad van
 Kerken. Ook is er een link op:

vervolg van pag. 1

Christoffel Colum-
 bus zette in 1492
 als eerste Euro-
 peaan voet aan
 wal op het Ame-
 rikaanse continent
 en had daarmee
 een voor Europa nieuw
 werelddeel ontdekt. Hij
 was als het ware één van de pioniers
 van de huidige geglobaliseerde wereld
 die Europa veel gebracht heeft. Want
 met de ontdekking van Amerika kwam
 ook de aardappel onze kant op.

Keerzijde

Helaas hadden de ontdekkingsreizen
 zoals die van Columbus ook een grote
 keerzijde, waar tegenwoordig gelukkig
 meer aandacht voor is.
 Columbus' ontdekking kwam voort uit
 een zoektocht om Azië te bereiken via
 een rechtstreekse oversteek over de
 oceaan. Omdat hij niet wist dat Ame-
 rika 'in de weg' lag, had Columbus het
 continent toevallig ontdekt.

Tegenwoordig kunnen we de hele we-
 relt vanaf een beeldscherm bekijken,
 gewoon via Google Maps. Toch blijven
 we met zijn allen de aarde over reizen,
 omdat juist die toevalligheden het rei-
 zen zo interessant maken. Maar inder-
 daad, ook onze eigen ontdekkingsrei-

Van de redactie

Het thema van deze eerste Oke in het
 nieuwe jaar is *Nieuwsgierig*. Het gaat
 van ontdekkingen doen tot het op zoek
 gaan naar een nieuwe kerk, van hoe an-
 deren geloven en leven tot wat de we-
 tenschapsbijbel te bieden heeft. Maar
 ook om de komende activiteiten van het
 nieuwe liedboek '*Psalmen Anders*' en
 '*Geloven in de leefwereld van jongeren*'.
 Een breed spectrum dus.

*De redactie wenst u veel heil en
 zegen in 2023 ofwel een
 'zalig nieuwjaar'!*

zen hebben een grote
 keerzijde: overvol-
 le steden, vervuilde
 stranden, en meer
 CO₂ in de lucht.

Mais, olijven en ... aardappels

Ik ben medeverantwoordelijk
 voor de negatieve gevolgen van onze
 reizen naar verre oorden. Gedreven
 door het doen van nieuwe ontdekkin-
 gen ben ik tijdens mijn *studie interna-
 tionaal land- en waterbeheer* de halve
 wereld overgevlogen. Zo heb ik stage
 gelopen in Mexico, heb ik maïs gezaaid
 in Kenia en heb ik olijven geoogst in
 Spanje. Echter, het kon niet alleen maar
 feest blijven, want ook ik moest gaan
 werken. Ik wilde graag onderzoek doen
 en kwam terecht bij een onderwerp
 over aardappels in Nederland. Ik twij-
 felde in eerste instantie of het onder-
 werp geschikt was voor mij, want ik
 dacht: "In Nederland produceren we
 al zoveel voedsel, daar valt niet veel
 nieuws te ontdekken."

En natuur

Inmiddels ben ik mijn onderzoek aan
 het afronden en weet ik wel beter.
 Ook buiten het onderzoek heb ik veel
 over Nederland ontdekt. Om aard-
 appelboeren te bezoeken heb ik alle
 twaalf provincies in Nederland moeten
 doorkruisen. Hoe mooi is het dan om
 een grauwe kiekendief in de Weer-
 ribben-Wieden tegen te komen of de
 zonsopkomst te zien wanneer ik de
 Waal om 6 uur 's ochtends oversteek.

Mocht u zich ooit zelf afvragen wat er
 in Nederland nog te ontdekken valt:
 ga er een keer op uit naar een plaats
 waar u nog nooit geweest bent, en laat
 u verrassen! Tot slot wil ik niet alleen
 maar negatief zijn over onze vroege-
 re en hedendaagse ontdekkingsreizen.
 Want als Columbus Amerika nooit ont-
 dekt had, hoe hadden we dan aan onze
 aardappels moeten komen?

Raad van Kerken Oegstgeest

Nieuwsgierig?

In onzekere en verwarrende tijden heb-
 ben mensen de neiging om zich terug
 te trekken in de eigen groep, het veilige
 nest. Zo constateert het Sociaal Cultureel
 Planbureau in zijn laatste rapport *Burger-
 perspectieven*,
 dat wij Nederlan-
 ders ons in toe-
 nemende mate
 omgeven met
 gelijkgestemden.
 We leven steeds
 meer in – oude
 en nieuwe – so-
 ciale 'bubbels',
 zowel online als
 offline. Het SCP
 merkt daarover
 op dat dit ten
 koste gaat van
 de dialoog en
 dat juist het ge-
 brek aan dialoog tot nog meer maat-
 schappelijke spanningen kan leiden.

Dat klinkt voor de hand liggend, en het
 is ernstig genoeg. Maar ik denk dat het
 gebrek aan dialoog, aan de ontmoet-
 ting met 'andersdenkenden', nog veel
 ernstiger en diepgaande gevolgen zal
 hebben, voor ons en voor de samenle-
 ving. Het is soms lastig, en soms willen
 we er niet aan, maar mensen hebben
 de ander nodig om vollediger mens te
 worden. Mensen hebben de ontmoeting
 met het verschil, met het andere, met
 de ander, nodig om hun sociale, crea-
 tieve en morele talenten te ontwikke-
 len. Zonder ontmoeting met de ander

en het andere blijven we incompleet,
 verminkt.

Het is goed als mensen een veilige ba-
 sis hebben, en het is ook heel belang-
 rijk dat ze hun eigen identiteit koeste-

ren. Maar dat
 hoeft natuur-
 lijk niet een
 sociale bubbel
 op te leveren,
 onder elkaar
 met uitsluiting
 van ande-
 ren. Een eigen
 groepsidenti-
 teit hoeft niet
 op gespannen
 voet te staan
 met openheid
 naar het ande-
 re, naar ande-
 ren.

Integendeel. Het is juist een onderdeel
 van hun identiteit dat christenen open-
 staan naar het andere. Dat ze nieuws-
 gierig zijn naar hoe anderen leven en
 geloven, naar hun kijk op de wereld,
 de mens en op God.

Nieuwsgierigheid is onlosmakelijk deel
 van de christelijke identiteit. Het ge-
 sprek, de ontmoeting die voortkomt
 uit belangstelling is op zich al waarde-
 vol. Maar wie weet wat het allemaal
 nog meer kan opleveren. Misschien dat
 we behalve de ander ook onszelf, en
 wie weet ook God beter leren kennen.

Cor van Beuningen,

vz. Raad van Kerken Oegstgeest

In memoriam

Op 14 december 2022 is ons oud-redactielid Riet
 Artist (in de redactie van 2000-2006) overleden. Zij
 verzorgde de lay-out en maakte soms ook eigen teke-
 ningen en collages. Riet bezat een heel eigen stijl. Zij
 was enorm betrokken bij het werk van Missie, Ontwik-
 keling en Vrede en Suriname. Dat manifesteerde zich
 ook in haar illustraties. Dankbaar denkend aan haar
 bijdrage en haar vriendelijkheid wenst de redactie haar
 man Reinier en kinderen veel sterkte bij dit verlies.

De redactie

Persoonlijk

Ontdekken...

In een nog donkere
 school gaat om 8.30
 uur de bel. Zo meteen
 worden in twee groe-
 pen alle klassen opge-
 haald om samen in de
 grote zaal stil te staan
 bij de eerste Advent. De zaal is donker,
 op het licht van één kaars in de krans en
 wat lantaantjes na. We zullen in deze
 ruimte samen liederen zingen die al we-
 kenlang geoefend worden, er wordt een
 kerstverhaal verteld en een leerling en/
 of docent verzorgt een muzikaal inter-
 mezzo. Een idyllische ochtend om de
 week mee te beginnen.

Maar ik merk dat mijn leerlingen daar
 anders over denken. Na twee corona-
 jaren wint het ongemak van de traditie
 en de kracht van gewoonte is binnen de
 school onderschat. We zien als docen-
 ten het ritueel als een vanzelfspreken-
 de kracht, maar komt de boodschap ei-
 genlijk wel binnen bij de leerlingen? Sluit
 wat wij doen aan op hun belevingswe-
 relt en kunnen ze onze woorden en da-
 den een plekje geven?

In mijn werk als docent probeer ik op
 vele manieren de nieuwsgierigheid van
 mijn leerlingen te prikkelen. Van per-
 soonlijke verhalen, tot inspirerende op-
 drachten en het laten delen van hun ei-
 gen ervaringen omtrent een onderwerp.
 Rond het 12e levensjaar is namelijk niks
 meer vanzelfsprekend.

Sommige leerlingen volgen de docent
 nog onbevangen, anderen zetten hun
 hakken in het zand en de groepsdyna-
 miek verandert. De jongere zoekt hand-
 vatten om een verhaal eigen te maken.
 Ik probeer mezelf daarom geregeld de
 vraag te stellen: "wat maakt mij nieuws-
 gierig?". Want alleen als ik zelf nieuws-
 gierig ben naar mijn leerlingen, naar het
 onderwerp en naar het proces, kan ik
 een les geven die aansluit bij mijn leer-
 lingen en die hen enthousiasmeert. Ook
 in het nieuwe jaar kijk ik weer uit naar
 het zoeken van de goede balans in mijn
 werk om de beste omgeving voor mijn
 leerlingen te creëren.

Lisa van Arend

Met **Hart** en **Ziel...**

...zoeken naar een nieuwe 'kerk'

**Hoe geef je als jong
volwassene vorm aan
je geloof?**

**Op een fijne plek om
met anderen te delen?**

**Ardi Warnar in gesprek
met Vivianne van Eijk
over haar zoektocht.**

Hoe kwam je in Oegstgeest terecht?

Ik kom uit Wageningen. In Leiden ging ik orthopedagogiek studeren. Ik heb mijn masterscriptie en verplichte vakken afgerond. Nu loop ik ongeveer drie dagen per week stage bij een psychologische praktijk in Rotterdam. Het is intensief werk; ik kom allerlei problematiek tegen. Maar dit maakt het tegelijk waardevol. De andere dagen werk ik in een koffie- en broodjeszaak in Leiden, waar ik op een andere manier verbinding kan maken met mensen en mijn creativiteit inzetten. De afwisseling in werkzaamheden is leerzaam en waardevol. Zowel de diepe gesprekken als de meer 'luchtige' snelle contacten. Sinds september heb ik een zelfstandige woonruimte in Leiden. Ook dat is leerzaam; ik bepaal

nu nog meer hoe ik mijn tijd indeel en waar ik behoefte aan heb. Best een groot contrast met het studentenhuus waarin ik eerst woonde.

Voordat ik mijn eigen woning vond, had ik ter overbrugging een kamer in Oegstgeest, waar ik ook een oppasadres had en een cliënt begeleidde. Ik leerde Oegstgeest kennen en hoorde over de Taizévieringen. Ik kreeg toevalig het Groene Boekje in handen. De verscheidenheid aan activiteiten sprak me aan.

Op een vrije dag besloot ik naar de Dagwacht in de Groene Kerk te gaan. De sfeer vond ik direct prettig, open en welkom. Ik voelde dat ik tot rust kwam, voelde me gezien en begrepen door de mensen daar. Het is een bijzondere, fijne plek.

Wat maakt de diensten in Oegstgeest bijzonder?

Ik heb het geloof van huis uit meegereggen. Als student was ik ook lid van Ichthus in Leiden, waar ik wekelijks kringavonden had. Na Ichthus richtte ik met christelijke studievriendinnen een bijbelgroep op om samen het leven met Jezus te delen. Nu ben ik daar minder actief en onderzoek ik wat ik wil op kerkelijk vlak. Per toeval kwam ik in Oegstgeest terecht. De Taizévieringen in Oegstgeest passen goed bij mij, net als de Lectio Divina-avonden. Deze bijeenkomsten hebben een vaste, eenvoudige opbouw in de liturgie. Ik vind de duidelijke structuur prettig; deze geeft mij rust en houvast. Ook de Dagwacht in de Groene Kerk vind ik fijn. Het bevalt goed om zo de drukke dag te beginnen. Ik zou dit vaker willen doen, omdat ik me rustig en opgela-

den voelde. Op dit moment ben ik niet per se op zoek naar een 'kerk', of een kerkgemeenschap. Een poosje bezocht ik de Anglicaanse Kerk in Voorschoten. Het was er prettig, maar daadwerkelijk aansluiten bij een kerk wil ik op dit moment niet. De open sfeer in Oegstgeest past nu beter bij mij. Ik voel ruimte om deel te nemen, maar niet 'opgesloten in een gemeenschap'.

Wat zoek je in het geloof?

Ik sta open voor nieuwe ervaringen op geloofsgebied en vind het belangrijk om rustmomenten in te bouwen. Op deze manier voel ik beter wat mijn behoeften zijn en ontstaat er ruimte om uit te delen. Ik leef met een open houding, waarin ik ontvang wat God mij geeft en mezelf laat zien op de plek waar ik ben. Soms ervaar ik God sterk tijdens dansen, of in een Taizédienst. Ik zoek tegelijkertijd inhoud, zingeving en verdieping die niet per se gebonden is aan één kerk.

Het is een zoektocht zonder dat ik het eindpunt moet bereiken; liever stel ik mij open voor datgene wat ik nu kan ontvangen of uitdelen en kijk ik later terug op de groei die ik heb doorgemaakt. Ik ga ook graag naar de Lectio Divina-lezingen. Die zag ik in het Groene Boekje voorbij komen. Ik vond het bijzonder hoe ik de avond in haast begon, om vervolgens nieuwe, diepere inzichten te krijgen en tot rust te komen. Zo'n programma in het Groene Boekje met bijeenkomsten is interessant en past goed bij wat ik nu zoek. Ik zou het mooi vinden als zulke avonden vaker worden gehouden. Zodat ik niet alleen op zondag, maar juist in mijn dagelijkse leven bewuste momenten kan hebben om rust en verdieping bij God te zoeken. Wie weet in de Groene Kerk!

Actief in de PGO

Mijn naam is Fieke Sjoukes. Opgegroeid in het katholieke zuiden des lands, heb ik – na een studie aan de Vrije Universiteit van Amsterdam en een oecumenisch huwelijk in de Groene Kerk! – mijn plek en thuis gevonden bij de Protestantse Gemeente Oegstgeest (PGO). In 1993 was ik actief bij de kindernevendienst van de Pauluskerk. Vanaf 2003 woonden we 10 jaar in Zeist waar ik vooral kerkelijk actief was voor de jongeren (Provider) en voor speciale activiteiten voor de 50-ers (café-achtige setting met sprekers).

In 2014 kwamen we in Oegstgeest wonen en werd ik actief in het College van Kerkrentmeesters (CvK) en verantwoordelijk voor personeelszaken. Het CvK gaat over de bedrijfsmatige kant van de kerk: de gebouwen, personeel- en geldzaken voor de kerk, en zorgt dus voor de basisvoorwaarden van alles wat er in de kerk gebeurt. Er moet voortdurend een balans gevonden worden tussen 'willen' en 'kunnen', waarbij (helaas) geld een belangrijke rol speelt. Gelukkig hebben we een heel fijn team.

Het CvK adviseert de Kerkenraad daarover en twee leden van het CvK hebben ook zitting in de Kerkenraad.

Sinds enige tijd ben ik samen met de penningmeester (Dieneke van Os) heel actief op het Kerkelijk Bureau (KB). Een belangrijk onderdeel

van het werk daar zijn de uitvaarten. Het is onvoorspelbaar, soms vier in een week, maar soms ook weer een week niet. Vaak veel werk in korte tijd. De uitvaarten worden ook steeds complexer en persoonlijker. Door de verbouwing van het Erf zijn daar ook veel meer mogelijkheden gekomen.

Mijn activiteiten binnen de kerk zouden in drie zaken kunnen worden uitgesplitst: lid van het CvK, (tijdelijke) vervanger op het Kerkelijk Bureau en 'gewoon vrijwilliger', maar uit bovenstaande blijkt ook wel de verwevenheid. Op papier mooi, maar in werkelijkheid vloeit het in elkaar over of overlappen zaken. Voor de buitenwereld is niet altijd duidelijk welke rol je hebt, daar ben ik me wel van bewust. Soms is dat handig omdat je snel kunt schakelen.

'De kerk' maakt een belangrijk deel uit van mijn leven. Buiten de PGO haal ik ook veel inspiratie uit de bijeenkomsten van 'vrouwen in gesprek over de bijbel' eens per maand.

Het is ongelooflijk leuk en fijn om met velen iets moois van en voor de kerk neer te zetten en op allerlei manieren samen kerk te kunnen zijn. Ik ben er graag bij.

Benedictus XVI kreeg de ingetogen begrafenis waar hij om gevraagd had

Donderdag 5 januari 2023: even voor negen uur wordt de cipressenhouten kist met daarin het lichaam van Benedictus de Sint-Pieter uitgedragen. De beroemde koepel is in de mist verborgen, waardoor het lijkt alsof de basiliek is onthoofd.

Geopend evangelieboek

De kist wordt op het plein neergezet, voor de trappen naar het (voor de gelegenheid daar geplaatste) altaar. Daar zal hij de hele uitvaartmis blijven staan, op een groot tapijt. Op de kist ligt een geopend evangelieboek, als symbool voor het fundament van het geloof. De wind speelt af en toe met de bladzijden. Naast de kist een kandelaar met daarop een paaskaars, symbool van de verrijzenis.

Paus Franciscus, die door knieproblemen niet lang kan staan en in een rolstoel het

Sint-Pietersplein op komt, is voorganger in de uitvaartmis. Hij laat grote delen van de mis over aan de bijna 90-jarige kardinaal Giovanni Battista Re, decaan van het kardinalencollege. Na ruim een uur neemt een uitgelezen gezelschap van Vaticaanse dragers de kist met Benedictus weer op de schouders om hem onder luid applaus van de menigte naar zijn laatste rustplaats te brengen.

Even verderop staat Franciscus de kist op te wachten. Hij loopt enkele passen vooruit, zegent het lichaam van Benedictus

en legt zijn rechterhand op de kist. Dan maakt hij een respectvolle buiging en laat hij zijn voorganger gaan. Benedictus wordt vervolgens de Sint-Pieter ingedragen om, buiten het zicht van het publiek, in de crypte van de basiliek te worden bijgezet.

Bron: Stijn Fens in *Trouw* van 6 januari 2023

Vier pausen zoals vier evangeliën

In de week na het overlijden van paus Benedictus XVI is door kranten geschreven over niet alleen accentverschillen, maar zelfs tegenstellingen tussen paus Benedictus XVI en paus Franciscus. De Duitse paus wordt gezien als naar binnen gericht, filosofisch en conservatief; de Argentijnse paus geldt juist als naar buiten gericht, sociaal en meer progressief. Naar mijn visie is er beslist geen sprake van tegenstellingen of een richtingenstrijd. Het is met de vier laatste pausen – Paulus VI, Johannes Paulus II (we laten Joh. Paulus I hier buiten beschou-

wing) en de twee genoemde – als met de vier evangeliën (Mk., Mt., Luk. en Joh.). Er zijn inderdaad belangrijke accentverschillen, maar ten diepste is de boodschap van de vier evangeliën (vgl. Pasen en Pinksteren), resp. de grondvisie van de vier pausen (vgl. het Tweede Vaticaans Concilie) convergerend en eensluidend. De rijkdom van het christelijke geloof is dan ook te groot om slechts door één evangelie of één paus vertolkt te kunnen worden.

Dr. Kees van Vliet, Voorhout, priester van het bisdom Rotterdam

Eindresultaat Actie Kerkbalans 2022

Dankzij een uitstekend vierde kwartaal zijn we toch nog op € 101.000 uitgekomen. Het aantal deelnemers is helaas fors teruggelopen (-9%). Dit is de grootste terugloop (in één jaar tijd) tot nu toe.

Daarentegen steeg wel de gemiddelde jaarbijdrage per deelnemer met € 15 (+9%). Dit is een 'trend' die we al jaren zien: jaarlijks minder deelnemers, maar de trouwe deelnemers compenseren dit door een hogere bijdrage.

Wij danken alle gevers hartelijk voor hun bijdrage!

Beheercommissie H. Willibrord

St. Gregoriuspenningen

Op zondag 11 december reikte pastoor Rochus Franken een Gregoriuspenning uit aan de volgende personen:

- Maria van Ammers, 40 jaar lid van het Gemengd Koor, en
- Martin Gordijn, 25 jaar organist bij hetzelfde koor. In feite is hij al 32 jaar organist. Die zeven extra jaren rekenen we als tropenjaren, dus volgend jaar een 40-jarig jubileum! – aldus de pastoor met een snelle rekensom.

Els van Leuken

Ontroerend uitvaartritueel voor Riet Artist-Nijland

Op 21 december 2022 namen we afscheid van Riet in een viering in de H. Willibrordkerk, in aanwezigheid van familie en vrienden. Pastoor Rochus Franken ging voor en het Dameskoor zong. Een bijzonder onderdeel van deze viering vormde een Indiaans ritueel rond de kist. De man van Riet, Reinier, is een Surinaamse Indiaan, afkomstig uit Bigi Poika in het binnenland. Op de foto is te zien hoe een speciaal voor deze dienst samengestelde groep onder leiding van een zus van Reinier rondom de kist loopt en zingt. Indrukwekkend en ontroerend.

Zie ook het 'In memoriam' op pagina 3.

Els van Leuken

Actie Kerkbalans

Vanaf januari doet de parochie H. Augustinus mee aan de Actie Kerkbalans 2023. Tijdens de actieperiode wordt u als kerkleden om een financiële bijdrage gevraagd, zodat we ook in 2023 kunnen doen waar we als kerk voor staan. Het thema van de actie is 'Geef vandaag voor de kerk van morgen'. Want ook in de toekomst willen we samen kerk zijn en naar elkaar omzien. Van betekenis zijn voor mensen die verdieping en ontmoeting zoeken. Uitnodigend zijn voor jonge mensen die hun leven nog voor zich hebben.

Daar hebben we uw steun bij nodig. Want als Kerk krijgen we geen subsidie. De financiële bijdrage van onze leden is noodzakelijk om te kunnen bestaan. Tussen 14 en 28 januari ontvangt u daarom een brief met het verzoek om bij te dragen. We hopen dat we weer op u mogen rekenen! Dankzij uw bijdrage kan de Kerk van waarde blijven voor al haar leden en plannen maken voor de toekomst.

2023

Actie
Kerkbalans

Door vandaag te geven kan de Kerk blijven doen waar ze al eeuwenlang voor staat. Op naar de Kerk van morgen!

Wij gedenken...

...Leonardus Petrus (Leo) Hoger-vorst, broer en vriend. Leo werd op 28 juni 1946 geboren in Oegstgeest en overleed op 26 nov. in Heerhugowaard. De afscheidsdienst vond plaats op zaterdag 3 dec. in de H. Willibrordkerk, waarna Leo is bijgezet in het familiegraf van zijn ouders op het parochiekerkhof.

...Anna Johanna Adriana (Anneke) Verhagen, moeder en oma. Anneke werd op 27 juni 1949 in Stompwijk geboren en overleed op 28 nov. De afscheidsviering werd gehouden op zaterdag 3 dec., waarna Anneke is begraven op het parochiekerkhof.

...Albert Vincent Godefridus Bruschke, echtgenoot, vader en (over)grootvader. Albert werd geboren op 22 jan. 1935 in Leiden, waar hij overleed op 1 dec. De afscheidsbijeenkomst was op vrijdag 9 dec. De uitvaart heeft in besloten kring plaatsgevonden.

...Daniëla Cornelia Petronella (Dany) van Oosten-Leenders, weduwe van J.H. van Oosten en (schoon)moeder. Dany werd op 29 sept. 1932 in Tandjong Pinang geboren en overleed op 9 dec. De uitvaartdienst vond plaats op vrijdag 16 dec., waarna Dany is bijgezet in het familiegraf bij haar man.

Mogen deze lieve doden rusten in Gods licht en vrede.

R.K. Parochie H. Augustinus - Parochiekern H. Willibrord

Rhijnegeesterstraatweg 35, 2341 BR Oegstgeest, tel. 517 53 04, e-mail: pastorie@willibrordoegstgeest.nl

Noodtelefoon voor ziekenzorg en bij overlijden: 06 49 42 32 42

Pastoraal team: pastoor R. Franken, tel. 402 9402/889 5138, e-mail: rochusfranken@outlook.com, diaken P.M. Winnubst, tel. 06 24 43 45 16, e-mail: pmwinnubst@gmail.com, pastor K. van Vliet, tel. 06 15 94 89 52, e-mail: ctm.van.vliet@planet.nl, pastoraal werker S. Zuidersma, tel. 06 21 59 39 36, e-mail: sjoerdzuidersma@gmail.com

Beheercommissie: Elly Eilers, e-mail: keilers@casema.nl

Pastoraatgroep: tel. 071 - 517 47 99, e-mail: vanleukenels@gmail.com

Secretariaat bereikbaar via tel. 517 53 04: Charlotte van Steijn en voor kerkhofzaken Marianne Gerritsen, beiden op ma, di, do 9.00 - 12.00 uur

Rekening voor kerkbijdragen en misintenties: NL95 RABO 0138 4020 19

Voor een biechtgesprek kunt u telefonisch contact opnemen met pastoor Franken: 071 889 59 38.

www.willibrordoegstgeest.nl

PROTESTANTSE GEMEENTE OEGSTGEEST

Nieuwjaar

Het is wintertijd. We kunnen de sneeuw-klokjes de grond wel uitkijken en spitsen onze oren bij een vogel die zingt. Zij zijn voorboden van de lente. In de kerk is er tijd om het wonder van kerst te overdenken. Voor ons is kerst immers een begin, het begin van het meegroeien met Jezus. Tijd om leerling te worden en om de roep van de navolging te verstaan. We kijken terug op mooie en feestelijke diensten rond kerst. Er was een heel energiek kerstspel, een mooie verstillde viering op kerstavond en een familiekerstfeest op kerstmorgen. Dank aan alle betrokkenen!

In het evangelie naar Matteüs, dat we vaak zullen openslaan dit jaar, missen we de engelen met hun gloria. Waar is de uitbundigheid en vreugde om de geboorte van Christus? Iemand zei: bij Matteüs is er eerder sprake van een geboortedrama, gezien de dreiging vanuit koning Herodes en de vlucht van Jozef en Maria naar Egypte. Maar er zijn wel de wijzen die met hun aanbidding een motief vormen dat aan het slot van het evangelie terugkeert. Dan aanbidden de leerlingen de verrezen Heer, al twijfelen sommigen. Twijfel zal misschien altijd

het zusje zijn van geloof. Maar aanbidden, luisteren, knielen bij het geheim, is zeker deel van ons geloof. Dat we daarin mogen groeien het komende jaar.

Komende diensten

Op 15 jan. was het taakdragerszondag. Velen verrichten een taak in de gemeente, mensen nemen afscheid of nemen een taak op zich. We markeren dat deze zondag. Wij denken daarbij aan lied 276 (zomaar een dak boven wat hoofden, huis dat een levend lichaam wordt), want een levend lichaam willen we zijn. De zondagen daarna spellen we het evangelie naar Matteüs. Iedere zondag het wonder van Gods woord voor ons hart. Mis het niet!

Huiskamergesprekken

Omdat het zo goed bevallen is... Omdat ik er nu niet bij kon zijn.... Omdat het zo fijn is andere gemeenteleden te spreken. Het onderling pastoraat organiseert weer drie huiskamergesprekken op maandagavond 6 febr. (19.30-21.30 uur), dinsdag 7 febr. (11.30-13.30 uur) en op 8 febr. (18-20 uur). Een van de predikanten is erbij. Voel je welkom en noteer de datum alvast. Je kunt je opgeven bij Jeanne Taal (06 - 51 40 75 33), jeannetaal@gmail.com.

Bezoek aan de Kirchentag

Het is nog ver weg maar van 7-11 juni is de tweejaarlijkse Kirchentag er weer. Een festival met heel veel muziek, diensten, bezinning, bijbelstudie, ontmoetingen, top-sprekers over klimaat, gewoon een

gaaf gebeuren. Axel Wicke uit Noordwijk organiseert een reis vanuit de Bollenstreek naar Neurenberg. Deelnemers uit Oegstgeest zijn ook van harte welkom om mee te gaan. Hou je van een zinnig festival, dan is dit iets voor jou. Er zijn aparte programmaonderdelen voor jongeren. Zelf ga ik (Richtsje) ook mee. Het thema is dit jaar: *Jetzt ist die Zeit* (Marcus 1:15). Meer informatie bij Richtsje of via www.kirchentag.de.

Tenslotte

Zie de kerk als een ontdekplek. Dat we wegen van hoop zullen blijven vinden, ook in het nieuwe jaar, rond het grote geheim van Christus. Dat we bidden om zegen voor onze ontmoetingen en onze plannen. Dat we elkaar veel ontmoeten het komende jaar, want God geeft zijn wijsheid en zijn geest aan ons allemaal! Daarom is ieder mens nodig.

Rian Veldman en Richtsje Abma

Voor in de agenda

- Op vrijdag 3 febr. is er dolle-PGO-tieners in de Regenboogkerk, start 19.15 uur. Het is belangrijk voor jongeren om andere gelovige jongeren om zich heen te weten, en om in een ontspannen sfeer hun eigen geloofsweg te ontdekken. Graag vragen wij daarom ouders hun kinderen hierin te begeleiden.
- Op 19 febr. is er kindermiddag, met een mooi verhaal en een gezellig knutselmoment.

Denktank toekomst gebouwen

Eind 2022 heeft de Kerkenraad een 'Denktank toekomst gebouwen' ingesteld. Reden is dat de PGO in gesprek wil over de vraag welke gebouwen we nodig hebben om kerk nu én in de toekomst te zijn. Wat hebben we tussen nu en 15 jaar nodig om huidige en toekomstige vormen van vieren en kerk-zijn te ondersteunen? En wat is dan ook betaalbaar, in het licht van dalende inkomsten en stijgende kosten? De opdracht aan de Denktank is het inhoudelijk voorbereiden van de besluitvorming over visie en strategie voor bezit en beheer van het vastgoed van de PGO om zo als toekomstbestendige kerk te kunnen functioneren. Om hiertoe te komen werkt de Denktank langs drie lijnen:

- inventarisaties van o.m. het vastgoed, gebruik, kosten, ledental;
  - reflectie op kerk-zijn en de vertaalslag hiervan in eisen en wensen voor kerkelijke huisvesting;
  - ontwikkelen en kwalificeren van een aantal scenario's.
- De uiteindelijke keuze voor een scenario is aan de Kerkenraad in samenspraak met de gemeente. De beoogde afronding is zomer 2023. De Denktank is aan de slag om alle informatie boven tafel te halen die nodig is om een goed beeld te krijgen van

2023
Actie Kerkbalans
Geef vandaag voor de kerk van morgen!

De Actie Kerkbalans is weer gestart, met als thema: 'Geef vandaag voor de kerk van morgen'. Kerkbalans is de grootste fondsenwervende actie van het land. Door het hele land vragen plaatselijke parochies en gemeenten hun leden om een financiële bijdrage over te maken. Vorige maand ontvingen zij hierover een brief of e-mail. Mede dankzij uw bijdrage is onze

kerkgemeenschap een plek van betekenis voor ons dorp. Een plek die verbindt, waar veel mensen zich thuis voelen en waar de bijbelse verhalen klinken. Uw bijdrage aan Actie Kerkbalans maakt dit mede mogelijk. Mogen we dit jaar weer op u rekenen? Activiteiten zoals kerkdiensten op zondagochtend, Taizévieringen, running diner, de OKe, de cantorij, koffieochtenden, 'Zin in 't weekend' en kindermiddagen kosten tijd en aandacht van vrijwilligers maar ook van de predikanten die we in dienst hebben. Ook de gebouwen en orgels moeten onderhouden worden. Uw bijdrage hebben we daarom hard nodig, want de PGO krijgt geen subsidie en we dragen met elkaar alle kosten. Daarom vragen we u om een bijdrage naar vermogen. Desgewenst vindt u op de website (www.pgoegstgeest.nl) een richtsnoer voor de hoogte van uw bijdrage.

Actie Kerkbalans 2023 is op zaterdag 14 januari om 13.00 uur gestart met het luiden van de klok van de Groene Kerk. In de dagen daarna hebben we al onze leden (digitaal of via de post) benaderd met de vraag 'Geef jij om je kerk?'. Wij hopen weer heel veel ingevulde toezeggingsformulieren te ontvangen. Elke bijdrage telt! Door vandaag te geven, kan de kerk blijven doen waar ze al eeuwenlang voor staat. Op naar de kerk van morgen!

Goed om te weten is, dat de Taakgroep Diaconaat en Zending ook dit jaar een eigen fondsenwerving zal houden voor de dienende taak van de kerk binnen en buiten de gemeente: omzien naar elkaar en steun geven aan mensen in de knel dichtbij en ver weg. Namens de Kerkenraad PGO,

Maureen van den Brink - scriba

PROTESTANTSE GEMEENTE OEGSTGEEST

Kerkenraad: Voorzitter: vacature, voorzitterkr@pgoegstgeest.nl
Scriba: mw. M. (Maureen) van den Brink, tel. 06 - 23 12 35 37, scribapgo@pgoegstgeest.nl
corr. adres: zie kerkelijk bureau
Bankrekeningnummers Prot. Gem. Oegstgeest:
NL17 INGB 0002 3412 94: PGO
NL94 INGB 0005 5235 45: Zending
NL87 INGB 0000 3734 56: Diaconie
NL96 INGB 0002 4050 56: Werelddiaconaat

KERKELIJK BUREAU

Haarlemmerstraatweg 6, 2343 LB Oegstgeest
Telefoon ma t/m vr van 9-17 uur: 06 -15 21 66 50
e-mail: kerkelijkbureau@pgoegstgeest.nl
Geopend op dinsdag en donderdag van 10-12 uur, verder op afspraak.

Ledenadministratie

Email: ledenadministratie@pgoegstgeest.nl
Administratie, reserveringen en andere zaken via het kerkelijk bureau

GEBOUWEN

Regenboogkerk:
Mauritslaan 12,
2341 EM Oegstgeest

Groene Kerk:
Haarlemmerstraatweg 6,
2343 LB Oegstgeest

Willibrords Erf:
Haarlemmerstraatweg 6,
2343 LB Oegstgeest

PASTORALE SECTIES

SECTIE ZUID-OOST

Predikant: ds. R. (Richtsje) Abma
Simon Vestdijklaan 14, 2343 KV Oegstgeest
Tel.: 06- 83 11 66 26
e-mail: richtsjeabma@gmail.com

SECTIE NOORD-WEST

Predikant: ds. R.C. (Rian) Veldman
Martinus Houttuynhof 73, 2341 PP Oegstgeest
tel.: 06 - 14 27 30 13,
e-mail: ds.r.veldman@pgoegstgeest.nl

www.pgoegstgeest.nl

Zending en Werelddiaconaat

In 2021 en 2022 hebben we het Zendingproject in Zambia, maatjes voor Aidswezen, en het diaconale project in Colombia, Stichting kleine arbeider, gesteund met financiën en gebed. In diaconale diensten hebben we beide projecten centraal gesteld.

Wij danken u voor uw betrokkenheid bij dit werk!

Uit de vele projecten van Kerk in Actie heeft de taakgroep Diaconaat en Zending voor 2023 en 2024 opnieuw een keuze gemaakt voor twee landen:

■ Voor ons **zendingsproject** kiezen we voor **Syrië: De kerk als plek van hoop en herstel**

In Syrië leeft meer dan 90 procent van de mensen onder de armoedegrens en voor een groot deel daarvan dreigt honger. De oorlog is veranderd van militair geweld naar een immense economische crisis: men kan bijv. nauwelijks aan de eerste levensbehoeften komen. Het herstel van kerken is vooralsnog het enige perspectief: het voortbestaan van de kerk in Syrië is cruciaal voor de stabiliteit in het land, want daarmee wordt de sociale structuur hersteld. Wanneer de kerk er weer is, kan zij haar onmisbare rol als cruciale hulpverlener in de samenleving weer spelen en is er opnieuw hoop voor de toekomst in het zwaar getroffen Syrië.

In maart hoort u meer over **Syrië** tijdens een Samen aan Tafelbijeenkomst

in de veertigdagentijd.

■ Voor het **werelddiaconaat** stellen we **Moldavië** centraal, het armste land van Europa waar ruim 2,5 miljoen mensen wonen en ook vluchtelingen uit buurland

Oekraïne gastvrij worden opgevangen. De kerk helpt kwetsbare mensen. Door de slechte economische omstandigheden in Moldavië is er weinig werkgelegenheid. Gebrek aan banen zorgt ervoor dat naar schatting 25% van de bevolking in het buitenland is gaan werken. Het wegvallen van deze midden-leeftijdscategorie heeft een desastreus effect op de samenleving. Dat is vooral goed zichtbaar in de dorpen, waar veel kinderen en ouderen wonen die alleen zijn achtergebleven.

Zij hebben steun nodig. 'Moldavian Christian Aid' ondersteunt kerkelijke gemeenten en kleine christelijke organisaties met training, advies en financiën. Zo traint zij jongeren zodat die ouderen kunnen helpen.

■ **Kinderen in de Knel**

Kerken en 'Youth for Christ' slaan de handen ineen om kinderen een betere toekomst te geven. Kinderen worden opgevangen in naschoolse opvang die ingericht is in kerken. Ze krijgen er volop aandacht en zorg, een gezonde maaltijd en hulp bij hun huiswerk. Ook kunnen ze sporten en zijn er creatieve activiteiten. Vaak ontdekken deze kinderen voor

het eerst wat het is om op een liefdevolle manier met elkaar om te gaan, een ervaring voor de rest van hun leven.

De diaconale dienst op 23 april zal aan **Moldavië** gewijd zijn.

■ Het **binnenlands diaconaat** stellen we dit najaar centraal met het nieuwe doel: hulp en perspectief voor mensen zonder papieren. Meer informatie volgt.

Namens de Taakgroep Diaconaat en Zending,

Guusje Onderwaater en Martine Delver,
diakenen ZWO

Wij gedenden...

20 nov.	mw. Dirkje Neeltje Samsom-Schaddelee,	87 j.
27 nov.	dhr. Wiggert de Jong	95 j.
28 nov.	mw. Cato Clara Goziena Heemskerk-de Vor	85 j.
9 dec.	mw. Janny Willy de Moed-van Dijk	88 j.
12 dec.	mw. Geertruida Bertha Gilbau	86 j.
13 dec.	dhr. Nicolaas Friedrich van der Meij	85 j.
14 dec.	dhr. Gerrit Harmsen	88 j.
15 dec.	mw. Susanne Alida Lardé-Zweistra	81 j.
18 dec.	dhr. Aris Weijling	85 j.
20 dec.	dhr. Jan Cornelis Calsijn	77 j.

Zie voor de gedachtenis:
www.pgoegstgeest.nl

Wilt u het 'in memoriam' graag op papier ontvangen, neem dan contact op met de scribe van de Kerkenraad, en zij zorgt dat u de tekst via de post krijgt toegestuurd.

Afscheid Fietje Bleichrodt

Op donderdag 1 dec. 2022 namen we in Willibrords Erf afscheid van Fietje Bleichrodt. Zij was ruim 20 jaar betrokken bij de organisatie van de Koffiekamer, die op de eerste donderdagochtend van de maand plaatsvindt. Zij zorgde altijd voor bloemen en muziek. Op deze dag hadden ds. Richtsje Abma en Bea de Kogel een leuke ochtend georganiseerd: een quiz, een lied en toespraken. Al met al een vrolijke ochtend, ondanks het feit dat we Fietje gaan missen.

Marijke Visser-van Overeem

COLLECTEN

Tekst : Maureen van den Brink

22 jan. Missionair Werk: een kerk van betekenis

Van oudsher is de kerk in een dorp door haar diaconale activiteiten het middelpunt van de samenleving. Ook vandaag de dag nog heeft de kerk een maatschappelijke functie. De Dorpskerkenbeweging van de Protestantse Kerk biedt kleine gemeenten een platform waar zij ervaringen delen, ideeën opdoen en elkaar inspireren en motiveren om van betekenis te zijn in hun omgeving.

29 jan. Jong Protestant: Nederland speelt Sirkelslag

Sirkelslag is het grootste en spannendste interactieve bijbelspel tussen kinder- en jeugdgroepen uit protestantse gemeenten in het land. Jongeren gaan zo op een ongedwongen manier met geloofsonderwerpen aan de slag. Voor kerken is Sirkelslag een mooie kans om hen betrokken te houden.

5 febr. Noodhulp Pakistan: vaktraining voor jongeren

In Pakistan ondersteunt Kerk in Actie de organisatie AWARD die jongeren helpt met vakopleidingen en leningen. De organisatie begeleidt hen na hun opleiding bij het opzetten en uitbouwen van een eigen bedrijf. Ook helpt zij jongeren die een universitaire studie willen volgen.

12 febr. De kerk, een thuis voor jongeren

Kinderen en jongeren hebben een plek in de kerk! Onderzoek en ervaring laten zien dat kerken die dit serieus nemen aantrekkingskracht hebben op jongeren en jonge gezinnen. Daarom ontwikkelt Jong Protestant, de jeugdwerkorganisatie van de Protestantse Kerk, materialen voor jeugdwerkers en andere vrijwilligers die eraan bijdragen dat de kerk een plek is waar jongeren zich gezien, geliefd en veilig voelen en waar hun aanwezigheid en talenten impact hebben.

Burgemeester Emile Jaensch houdt eerste 'Preek van de Leek'

De Protestantse Gemeente Oegstgeest houdt op zondag 12 februari voor het eerst een 'Preek van de Leek' in de Groene Kerk. Burgemeester Emile Jaensch bijt dan om 16.00 uur het spits af. De Preek van de Leek is een initiatief uit Amsterdam. Een preek wordt gewoonlijk door een dominee, pastoor of priester gehouden in een kerkdienst. Het idee is dat er buiten de kerk ook mensen zijn met mooie ervaringen, goede verhalen en interessante boodschappen. Ik interviewde de burgemeester in de schaduw van de Groene of Willibrordkerk.

Arjan de Kok

Waarom heeft u 'ja' gezegd op de vraag of u de eerste Preek van de Leek van Oegstgeest wil houden?

De vraag verraste me en ik heb er wel even over nagedacht en me verdiept in het plan. Wat is een Preek van de Leek eigenlijk en past het bij een burgemeester die toch boven de partijen, en misschien ook kerken, moet staan? Want ik wil er voor alle inwoners zijn. Maar zo'n dienst is veel meer dan een debat in de gemeenteraad of een officiële toespraak omdat ik meer van mezelf moet laten zien en omdat ik ook een boodschap wil meegeven. Het is dus veel persoonlijker.

Wilt u iets over uzelf vertellen in relatie tot kerk en zingeving?

Ik kom uit een warm gezin en ben Nederlands Hervormd gedoopt. Een christelijke school en de zondagsschool kleurden mijn lagere schooljaren. Later, op de middelbare school en in mijn studententijd, verwaterde het geloof. Ik noem me zelf nu niet meer actief gelovig. Heel af en toe ga ik nog

wel naar een kerkdienst. Er is zeker geen afkeer en de culturele waarde vind ik groot. Je kunt amper 'Het laatste oordeel' van Lucas van Leyden in de Lakenhal begrijpen als je de bijbelse achtergrond niet kent. Ik ben blij dat ik dat heb meegekregen. Mijn beeld van kerken is ook sterk beïnvloed door de periode dat ik dagelijks bestuurder was van Amsterdam-Zuidoost, of wel 'de Bijlmer'. Dat is een zeer gelovig deel van Amsterdam met meer dan 80 kerkgenootschappen. Dat waren zeer verschillende, maar hechte gemeenschappen.

Wat is de grootste uitdaging voor Oegstgeestenaren op het gebied van zingeving?

Dat is een lastige vraag. Ik vraag me wel eens af of we ons goed realiseren hoe de wereld buiten Oegstgeest is en hoe het echt in Oegstgeest is. Zo zijn er best veel laaggeletterden in ons dorp. Maar hebben we dat wel door? Ik zie veel positieve zaken. Denk aan de vrijwilligers die helpen bij de opvang van statushouders, de samenwerking die er is om eenzaamheid te voorkomen, de fietsmaatjes en de Lief en Leedstraten. Veel dorpsgenoten zijn bezig met zingeving omdat ze iets doen voor de ander.

Kunt u een tipje van de sluier oplichten en vertellen waar de preek over gaat?

De preek zal onder meer gaan over onvrijheid. Mijn opa kwam uit Berlijn en ik heb, voordat in 1989 het ijzeren gordijn viel, gezien wat onvrijheid doet met mensen. Wanneer de overheid, die toch van ons is, de eigen mensen klem zet. Dat heeft diepe indruk op me gemaakt. Ik hoop niet alleen op een volle kerk maar ook op de ontmoeting ná de kerkdienst.

U bent van harte welkom op 12 februari, 16.00 uur, in de Groene Kerk, Haarlemmerstraatweg 6, Oegstgeest. Na afloop is er gelegenheid om na te praten in het naastgelegen Willibrords Erf onder het genot van een drankje.

TiC weer op kamp!

Net als vorig jaar gaat een aantal tieners van tienerclub TiC (Teenagers in Christ) van onze NGK/GKv in augustus naar een kamp van stichting Gave. Daar trekken zij op met vluchtelingenjongeren uit verschillende culturen en leren zij elkaar en God beter kennen. In de kampen staan geloof, cultuur, sport en spel centraal.

Om zowel hun eigen kampgeld als een deel van dat van de vluchtelingen te bekostigen, organiseren onze tieners meerdere sponsoracties. Op oudejaarsdag

hebben we een enorme lading oliebollen (ongeveer 450) gebakken en

verkocht. Op nieuwjaarsdag dook een aantal tieners met leiding de zee bij Katwijk in voor een echte Nieuwjaarsduik. Natuurlijk komen er nog andere sponsoracties! Mocht u nu enthousiast zijn geworden en ons willen steunen, dan kan dat via NL 95 RABO 0104 9723 27 t.n.v. Nederlands Gereformeerde Kerk o.v.v. Gavekamp TiC.

Meer info: <https://activiteiten.gave.nl/jongeren/gave-kampen> **Andy van der Linden**

Langzame Bijbellezers

In september is een groepje van zes gemeenteleden voor het eerst samengekomen onder de noemer 'Langzame (zo niet luie) bijbellezers'. De groep bestaat uit gemeenteleden die graag bijbel willen lezen, maar daarin wat structuur willen hebben en misschien ook een stok achter de deur. Er is nu een rooster. Dat gaat uit van een hoofdstuk per dag; dat leek ons goed te doen.

Het rooster lijkt kriskras door de bijbel te gaan, maar tijdens de maandelijkse bijeenkomsten zien we de verbanden tussen de gelezen gedeeltes. Bijbellezers is eigenlijk net als bidden, dat moet je (ook) samen doen.

Mee gaan doen kan nog steeds, en bij veel animo kan ook nog een nieuwe groep worden gestart. En de link met langzaam of lui? Geen idee :-)

Jelle Boshuizen, jboshuizen90@gmail.com

Terugblik

Onlangs vergaderden de leden van NGK en GKv voor het eerst samen. Een mooie en inspirerende avond met grote opkomst en in feestelijke sfeer. Voor de pauze gaven de regiegroep en de werkgroepen kerkdiensten en pastoraat een update. Het idee om rond 1 mei 2023 de eenwording te vieren kon rekenen op grote instemming. Na de pauze waren er groeps gesprekken over het 'Samen Jong' gedachtegoed. We ontdekten dat dat niet alleen gaat over jeugd, maar juist over kerk-zijn en een warme gemeenschap vormen met alle generaties. Er bleek een sterk verlangen om hier meer mee te gaan doen. **Pauline Bos-van der Wel, scriba**

Uit de gemeente

Op 11 december werden drie kinderen gedoopt. Wat een feest weer!

Eke de Gier-van der Jagt

Nederlands Gereformeerde Kerk Oegstgeest e.o.

Samenkomsten: Duinzigtcollege, Wittenbachweg 23.
Predikant: ds. P. (Pieter) Kleingeld,
Oude Rijnsburgerweg 54,
2342 BC Oegstgeest,
tel.: 06 42 87 38 60,
e-mail: pieterkleingeld@pm.me

Pastoraal werker: Alice Siepeling,
e-mail: alicesie@xs4all.nl, tel. 06 10 89 96 22
Voorzitter kerkenraad: Wouter Pieper, e-mail:
voorzitter@ngkoegstgeest.nl, tel. 06 - 41 81 74 04
Scriba Pauline Bos-van der Wel
e-mail: scriba@ngkoegstgeest.nl
Zie ook: facebook.com/ngkoegstgeest

www.ngkoegstgeest.nl

Memento mori

Tijdens een bezoek aan museum de Lakenhal in de kerstvakantie leerde ik mijn zoon over de *Vanitas stilleven* die er hangen. Mogelijk hadden de lakenhandelaars in hun weelde behoefte aan de nuchtere 'Ijdelheid der ijdelheden' boodschap van deze schilderijen. Gedenk dat je eens zult sterven. We bekeken nieuwsgierig de uitgeblazen kaars, de zeepbellen en de schedel die symbool staan voor de eindigheid van dit leven.

's Avonds hoor ik een fragment van de podcast van Evi Hansen: *'De afscheids-tournee van mijn moeder'* waarbij de moeder van Evi beschrijft hoe ze zich voorbereidt op haar levenseinde na de diagnose terminale kanker. Ze vertelt hoe ze zich opgewonden en onzeker voelt, maar ook enigszins gespannen. Ze beschrijft het gevoel van een bevalling, niet weten hoe het zal gaan, maar er ook naar uitkijken. Het vergelijken van een geboorte met een levenseinde, de overgang naar een nieuw leven. Alle ijdelheid verdwijnt, maar wat blijft er dan over? Het zijn beide bijna heilige momenten, hoogte- en dieptepunten van het leven. Overgangen naar een nieuw begin.

Bij vele hoogte- en dieptepunten in mijn leven zongen we het gezang *'It is well with my soul'* van Horatio Spafford. Hij schreef dit na verscheidene traumatische gebeurtenissen. Bijna een modern Jobstijding-verhaal. Horatio zou voor zaken naar Europa en stuurde zijn gezin vooruit op de *SS Ville Du Havre*. Tijdens de oversteek van de Atlantische Oceaan kwam het schip in

botsing met een ander schip en zong het heel snel. Zijn vier dochters verdronken bij dit ongeluk, maar zijn vrouw Anna overleefde het. Zijn vrouw stuurt hem een telegram: *Saved alone*. Horatio vertrekt naar Europa en schrijft dit lied aan boord op het moment dat het schip de plek passeert waar zijn dochters verdronken. *'When peace like a river, attendeth my way. When sorrows like sea billows roll: Whatever my lot, Thou hast taught me to say: It is well with my soul.'*

Bij de geboorte van het nieuwe jaar verlangen we naar allerlei dingen, vul maar in. We mogen nieuwsgierig weer ontdekken wat er voor ons ligt. De verhalen van Horatio, Evi en haar moeder en de kunstwerken in de Lakenhal inspireren om te leven in de wetenschap dat we mogen genieten, in gesprek blijven met onze geliefden, omdat we mogen leven in het besef dat we in cadeautijd leven. Dat we

Vanitasstilleven met portret van een jonge schilder, David Bailly 1651

gered zijn voor de eeuwigheid. Dat welke golven ons ook gaan overspoelen dit jaar: *it is well with my soul*.

Gezegend 2023!

Thera de Vries-Noordhuis

Gereformeerde Kerk vrijgemaakt Oegst geest

Erediensten/Samenkomsten: zie ook bij NGK Duinzigtcollege, Wittenbachweg 23
Predikant: vacature

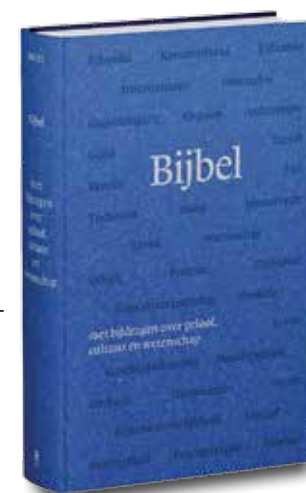
Contactadres: Thera de Vries-Noordhuis,
e-mail: thera_noordhuis@hotmail.com
Scriba a.i.: Frans Albracht
e-mail: scriba@gkvoegstgeest.nl

www.gkvoegstgeest.nl

Wetenschapsbijbel

Eind vorig jaar is de *Wetenschapsbijbel* verschenen, een uitgave van het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap (NBG). Deze publicatie bevat naast de volledige tekst van het Oude en Nieuwe Testament een groot aantal thema-artikelen en toelichtingen vanuit wetenschappelijk en cultureel perspectief, niet alleen geschreven door theologen, maar juist ook door wetenschappers van uiteenlopende disciplines zoals geneeskunde, biologie, astronomie, geschiedenis, sociale wetenschappen.

Koos van der Bruggen

De wetenschappers gaan in op de 'moeilijke' vragen die de bijbel vaak oproept voor de moderne mensen van vandaag: schepping of evolutie, opstanding uit de dood, wonderverhalen, verheerlijking van geweld, om maar enkele voorbeelden te noemen. Het uitgangspunt van de samenstellers is daarbij 'dat wetenschappelijke kennis voluit serieus genomen wordt', evenwel zonder dat deze tot enige mogelijke of geldige bron van kennis wordt verklaard. Zij hopen hiermee een goede richting te wijzen om op een verantwoorde wijze om te gaan met de 'botsing' tussen teksten van toen en het wereldbeeld van nu. In het kader een voorbeeld naar een tekst van Prediker.

De *Wetenschapsbijbel* is een mooi en eigentijds initiatief van het NBG. Het is een prachtig vorm gegeven uitgave. En het is ook goed om te zien dat tal van prominente wetenschappers een bijdrage hebben geleverd. Met alle pretenties is er ook bescheidenheid. Dat is in zoverre terecht dat ook deze uitgave niet het definitieve antwoord kan en zal geven op de vele 'moeilijke' vragen die worden behandeld. Dat zal zeker gelden voor meer vrijzinnige of ook niet gelovige lezers, voor wie de bijbel niet zonder meer 'het woord van God' is, maar allereerst een door en voor mensen geschreven verzameling literaire teksten. Dat neemt niet weg dat ook voor wie die opvatting is toegedaan, de *Wetenschapsbijbel* meer inzicht kan geven in de tijd en de wereld

waarin de Bijbel tot stand is gekomen.

Maar ook voor meer traditionele gelovigen zijn deze inzichten waardevol, hoewel of misschien wel juist omdat ze soms (zoals de samenstellers zelf stellen) schuren met die traditionele geloofswaarden. Schuren kan immers

tot nieuwe glans leiden.

Toeval

Prediker 9:11

Ik heb onder de zon opnieuw gezien dat niet altijd een snelle hardloper de wedloop wint, een sterke held de oorlog, dat niet altijd degene die wijs is zijn brood heeft, en hij die inzicht heeft de rijkdom, hij die bekwaam is het respect. Zij allen zijn afhankelijk van tijd en toeval.

Er zijn twee wetenschappelijke theorieën waarin toeval een belangrijke rol speelt: de evolutietheorie en de kwantummechanica. Soms wordt gedacht dat het Bijbelse wereldbeeld daarvoor geen plaats biedt en dat geloof in de bijbelse God en wetenschap op gespannen voet met elkaar staan. (...) Volgens de zogeheten theorie van geleide (of 'theïstische') evolutie bestuurt God het evolutionaire proces. Deze theorie verenigt wetenschappelijke gegevens over het evolutionaire proces met de bijbelse openbaring dat de wereld door God geschapen is en onderhouden wordt.

Diensten en vieringen

voor de periode van 21 januari tot en met 16 februari 2023

Protestantse Gemeente te Oegstgeest

Alle vieringen zijn ook op afstand te volgen via [Kerkdienstgemist.nl](https://kerkdienstgemist.nl)

GROENE OF WILLIBRORDKERK

zo 22 jan 10.00	ds. R.C. Veldman
zo 29 jan 10.00	ds. R.C. Veldman
15.00	zangmiddag Psalmen Anders , m.m.v. PGO-cantorij
zo 05 feb 10.00	ds. R. Abma, diaconale viering
zo 12 feb 10.00	ds. R.C. Veldman, Maaltijd van de Heer , m.m.v. PGO-cantorij

GROENE OF WILLIBRORDKERK

Elke dinsdag 8.30 Dagwacht

Autodienst	
zo 22 jan Jan Bos	517 76 79
zo 29 jan Pauline Verkerk	517 36 22
zo 05 feb Cobie Visee	06 - 27 32 30 38
zo 12 feb Ed Noordijk	515 10 36

Nederlands Gereformeerde Kerk en Gereformeerde Kerk vrijgemaakt

Voor actuele informatie: www.ngkoegstgeest.nl. Via deze website kan worden meegekeken

DUINZIGTCOLLEGE

zo 22 jan 10.00	mw. A. Siepeling
zo 29 jan 10.00	ds. P. Kleingeld
zo 05 feb 10.00	ds. P. Kleingeld, Avondmaal
zo 12 feb 10.00	ds. P. Kleingeld

Inzameladressen voor de Voedselbank

Inzameladressen Voedselbank Leiden / Katwijk met tijdstippen en plaatsen

- Prot. Gemeente Oegstgeest: Momenteel verzamelen wij niet in onze kerkgebouwen, maar kunt u uw gaven afgeven in de Rehobothkerk
- Geref. Kerk (vrijgemaakt), Lijtweg 1 1e dinsdagavond v.d. maand, 19.00 – 19.45 uur, hal Rehobothkerk

Taizéviering

Week van gebed: Doe goed, zoek recht
zo 22 jan 19.00 Groene Kerk

R.K. PAROCHIE H. AUGUSTINUS PAROCHIEKERN H. WILLIBRORD

Het streamteam blijft livestream uit de parochiekernen verzorgen. Let op: de vieringen in de parochiekernen variëren in aanvangstijd: 9.30 uur (Katwijk en Willibrordus Wassenaar) en 11.00 uur (Oegstgeest en Voorschoten). Zie www.parochie-augustinus.nl voor de actuele livestream.

Voor een biechtgesprek kunt u telefonisch contact opnemen met pastoor Franken: 071 889 5938.

Voor vervoer naar de kerk kunt u contact opnemen met mw. Gabriëlle Walter: 071 517 3287.

3e zondag door het jaar

za 21 jan 19.00	Viering in Wassenaar
zo 22 jan 11.00	Eucharistie, Mgr. A. van Luyn sdb/ diaken P. Winnubst, Dameskoor

4e zondag door het jaar

za 28 jan 19.00	Viering in Wassenaar
zo 29 jan 11.00	Eucharistie, pastoor R. Franken

5e zondag door het jaar

za 04 feb 19.00	Viering in Wassenaar
zo 05 feb 11.00	Eucharistie, pastoor R. Franken Dameskoor

6e zondag door het jaar

za 11 feb 19.00	Viering in Wassenaar
zo 12 feb 11.00	Eucharistie, Mgr. A. van Luyn sdb/ diaken P. Winnubst (onder voorbehoud), Gemengd Koor

VAN WIJCKERSLOOTH EN RUSTENBORCH

De vieringen zijn op vrijdagochtend in de Grote Zaal. U kunt zich als vrijwilliger melden via 06 2894 8089 of judith.vandervis@marente.nl (di. en do.) of via 06- 1220 9191 of christa.vandersman@marente.nl (di.).

vr 27 jan 11.00	Katholieke viering
vr 10 feb 11.00	Protestantse viering

Bezinningscentrum KRUIPUNT

Rivierduinen, locatie Oegstgeest

zo 22 jan 10.30	pastor S. Poppe-Rienks
zo 29 jan 10.30	pastor J. Biemans
zo 05 feb 10.30	pastor S. Poppe-Rienks
zo 12 feb 10.30	pastor J. Biemans

PAULUSKERK, VOLLE EVANGELIEGEMEENTE

Zondagsdienst 11.00 Gerrie Schreuder

REGENBOOGKERK, ADVENTKERK

Zaterdag 10.00	Bijbelstudie;
11.00	Eredienst

DORPSCENTRUM, St. Evangelische Gemeenschap (STEG)

zo 22 jan 10.00	D. van Wijck, Waddinxveen, Heilig Avondmaal
zo 29 jan 10.00	H. Koehorst, Mijdrecht
zo 05 feb 10.00	C. Terpstra, HI-Ambacht
zo 12 feb 10.00	J. Brunt, Alblasserdam

Varia-agenda

Sinterklaasactie 2022: **bedankt!**

Dit jaar sloegen de PGO en NGK/GKV voor het eerst de handen ineen om samen mee te helpen met de Sinterklaasactie van Stichting Voor Elkaar Leiden. Met elkaar hebben wij gezorgd voor 180 cadeaus, dus 180 blije kinderen. In totaal zijn er 560 kinderen met een cadeau verrast. Enorme dank aan iedereen die één of meer cadeaus heeft gekocht, cadeaus heeft helpen inpakken, gedichten heeft gemaakt of cadeaus heeft bezorgd! Wij doen volgend jaar weer graag een beroep op u. Tot slot de reactie van een dankbare ouder: "Wij danken u voor het brengen van een glimlach op het gezicht van onze meisjes".

Herma Pauptit

Schuif aan bij Alpha

Op tien donderdagen van eind januari tot begin april is er een Alpha in Leiden. In interactieve en gezellige bijeenkomsten (her)ontdekken we samen wat het christelijk geloof inhoudt. We beginnen om 19.00 uur met een maaltijd. Daarna wordt er een thema geïntroduceerd, tot ongeveer 21.30 uur spreken we daarover door in kleine gespreksgroepen.

In Nederland hebben ruim 300.000 mensen een Alpha gevolgd.

Wie je ook bent, wat je ook gelooft, je bent van harte welkom om aan te schuiven!

Locatie eerste avond: Herengracht-kerk, Herengracht 68, Leiden

Meer informatie: www.alpha-cursus.nl of mail: info@alphacursusleiden.nl

Elza Flikweert

Kerstviering met Tilly Koenen

– voorheen Waterschapshevel –

Op donderdagavond 15 dec. vierden wij kerst met de bewoners van Tilly Koenen. Fijn dat dit na de coronajaren weer kon. Ondanks de gladde wegen waren we met een flinke groep in Willibrords Erf. We hebben gezongen, gebeden en naar twee kerstverhalen geluisterd. Tijdens het kerstverhaal werd de stal ingericht met alle prachtige kerstfiguren. Er was koffie, thee, fris en aardig wat lekkers; want dat hoort er natuurlijk

ook bij. Aan het eind van de viering werd iedereen met een tasje vol verrassingen naar huis gebracht. We waren blij dat iedereen zonder valpartijen of schade weer veilig thuis was. Het was een fijne, mooie viering.

Selma Poppe en Nel Kortlever

Activiteiten Raad van Kerken

Let op: wilt u zich voor alle activiteiten van tevoren aanmelden?

Moderne profeten – bisschop Muskens

23-1

Plaats: Rehobothkerk
Tijd: 20.00-21.45 uur
Opgave: Tjeerdheslinga@gmail.com, 06 - 30 27 72 72

Nescio: verlangen zonder te weten waarnaar

26-1

Maurits Verhoeff over de verhalen van Nescio, Meer info: zie pagina 16
Plaats: Dorpscentrum
Tijd: 20.00-22.00 uur
Opgave: mauritsverhoeff66@gmail.com

Wintermaaltijd

27-1

Meer info: zie pagina 16
Plaats: Rehobothkerk
Tijd: inloop 18.00 uur, start 18.30 uur
Kosten: € 5-10 p.p. naar draagkracht
Opgave tot 23-1: Aly Boogaard, 06 - 17 17 83 07, aly.boogaard@gmail.com

Verlangen en gemis in de poëzie van Willem-Jan Otten

30-1

Plaats: Dorpscentrum
Tijd: 20.00-22.00 uur
Opgave: ds. Rian Veldman, 06 - 14 27 30 13, ds.r.veldman@pgoegstgeest.nl

Winterwandeling

10-2

Wandelen met een tekst of gedicht voor onderweg. Na afloop thee.
Tijd: 14.00 uur
Opgave: ds. Richtsje Abma, 06 - 83 11 66 26, richtsjeabma@gmail.com

Spirituele meesters II

15-2

Hildegard von Bingen - De menselijke ziel bestaat uit muziek
Digitale inleiding: prof. John Arbaster
Plaats: Pastorie H. Willibrordkerk (ingang achterom)
Tijd: 20.00-21.45 uur
Info en opgave: erik@flickrchild.nl

Voor meer info zie elders in dit blad, het jaarprogramma (het Groene Boekje), en www.raadvankerkenoegstgeest.nl

Een nieuw jaar een nieuw lied!

In het najaar van 2022 kwam de liedbundel 'Psalmen Anders' uit. Dit is een bundel met liederen gebaseerd op de psalmteksten, die gebruikt kan worden als aanvulling bij het Liedboek 2013.

Omdat de PGO deze bundel wil gaan gebruiken, biedt de Taakgroep Eredienst en Kerkmuziek u een kerkmuziekmiddag aan waarin we kennis kunnen maken met een aantal van deze liederen.

Op **zondagmiddag 29 januari** zullen we van **15.00 tot 16.00 uur in de Groene Kerk** met ondersteuning van cantorijleden en onze organist Leonard Seeleman een aantal liederen uit deze bundel met elkaar doorzingen en beproeven. Daarnaast wordt op deze middag ook een nieuwe toonzetting van het *Onze Vader* op de tekst uit de NBV 2021 gepresenteerd en gerepeteerd. Deze toonzetting is door Theo Goedhart voor gebruik in de PGO gemaakt en hij zal het compositieproces op deze middag kort toelichten. Dit nieuwe gezongen *Onze Vader* zullen we vanaf 12 februari in de PGO gaan gebruiken.

Na afloop van het uurtje zingen kunnen we nog even met elkaar napraten onder het genot van een drankje in Willibrords Erf. Zingt u mee? U bent van harte welkom!

Pauline Verkerk

Varia-agenda

Wintermaaltijd

Op **vrijdag 27 januari** bent u – voor het eerst of weer – welkom bij een gezellige en lekkere maaltijd in winterse sfeer! Nieuwe mensen leren kennen of bestaande contacten verdiepen? Dat wordt samen genieten van een driegangen keuzemenu, met zorg en liefde bereid door kookvrijwilligers. Wel graag uiterlijk maandag 23 januari aanmelden. Meer informatie:

zie pagina 15. De maaltijd start om 18.30 uur. Rond 20.00 uur sluiten we af met koffie/thee. We vragen een vrijwillige bijdrage, richtbedrag € 5,- à € 10,- p.p. Voelt u zich vrij u ook aan te melden als dat richtbedrag te veel voor u

is. Wie zelf – in overleg – een gerecht meeneemt hoeft trouwens niet te betalen. Het geld dat na aftrek van de kosten overblijft maken we aan het eind van het seizoen over naar Vluchtelingenwerk Oegstgeest. De volgende maaltijden zijn op 31 maart en 30 juni a.s.

Geloven in de leefwereld van jongeren

Op **woensdagavond 1 februari, 19.30 uur, Rehobothkerk**, komt Corjan Matsinger spreken over 'Geloven in de leefwereld van jongeren'. Hoe ondersteunen we jongeren in de zoektocht naar hun identiteit? Welke rol spelen bijvoorbeeld zingeving, prestatie-

druk en polarisatie in de leefwereld van de tieners? In een interactief programma gaat Corjan Matsinger met opvoeders, jeugdleiders en andere belangstellenden op zoek naar inzichten en handvatten om onze jongeren te supporten in hun geloofsreis. **Thea van Balen**

Het verlangen van Nescio

Nescio, pseudoniem van J.H.F. Grönloh (1882-1961), is de schrijver van de onvergetelijke verhalen 'De uitvreter', 'Titaantjes' en 'Dichtertje'. In al deze verhalen is verlangen een belangrijk thema. De Titaantjes leunen tegen het hek van het Oosterpark en hebben grote plannen. De uitvreter hoopt 'niets te verlangen dan af en toe wat mooi weer'. Ook in Grönlohs leven speelde verlangen een grote rol. Hij verlangde met zijn vrienden naar een andere wereld. Hiertoe begonnen ze samen een kolonie in Huizen.

Het project was geen lang leven beschoren,

maar de belevenissen leverden Nescio wel de stof voor zijn verhalen.

Op **26 januari** neemt Maurits Verhoeff, die verschillende boeken over Nescio schreef, u mee naar de wonderlijke wereld van Nescio. Meer informatie: zie pagina 15.

